

L'economia global ha mantingut un creixement modest, alhora que la política ha adquirit un creixent protagonisme.

En l'àmbit polític, destaquen la decisió del Regne Unit d'abandonar la Unió Europea i la victòria de Trump en les eleccions presidencials dels Estats Units.

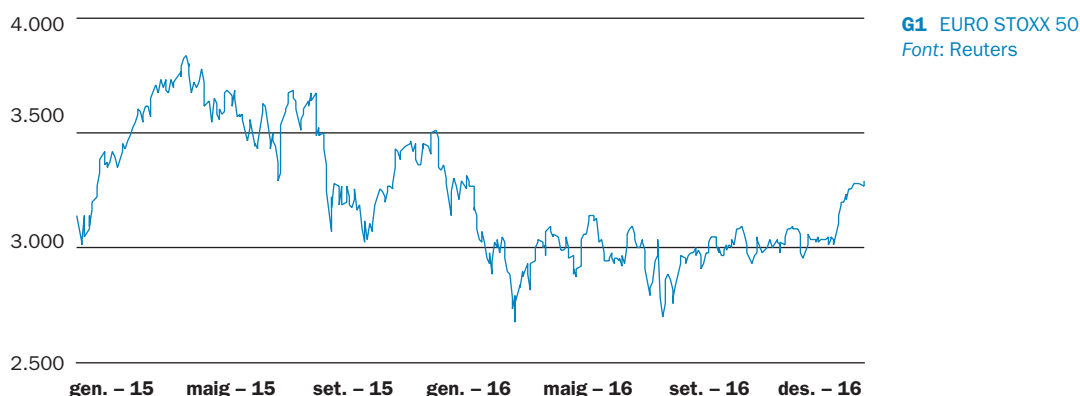
L'economia espanyola ha mostrat, de nou, una evolució molt favorable, amb un creixement superior al 3,0 % anual.

Entorn de l'economia mundial

L'exercici de 2016 es va iniciar amb turbulències importants en els mercats financers en un context en què el preu del petroli es va arribar a situar en mínims de més d'una dècada i en què van augmentar els dubtes sobre la Xina i, en general, sobre la salut de l'economia mundial. Posteriorment, l'actuació dels bancs centrals va permetre calmar la situació. De fet, els mercats financers han aconseguit sobreposar-se de manera relativament reeixida als destacats, i en alguns casos imprevisibles, esdeveniments polítics que han tingut lloc al llarg de l'any (G1).

La política ha tingut un creixent protagonisme i ha estat un clar condicionant en l'evolució dels actius financers. En particular, destaquen la celebració i el resultat del referèndum al Regne Unit sobre la permanència d'aquest país a la Unió Europea (UE), la sorprenent victòria del republicà Trump en les eleccions presidencials als Estats Units i el referèndum a Itàlia sobre la reforma del Senat.

En el referèndum del Regne Unit, celebrat el 23 de juny, va guanyar l'opció d'abandonar la UE amb un 51,9 % dels vots. Aquest resultat va comportar la dimissió de David Cameron com a primer ministre i el nomenament de Theresa May com la seva successora. El govern britànic ha manifestat la seva intenció d'invocar l'article 50, a través del qual es formalitza la sortida d'un país del bloc europeu,

abans de finals de març de 2017. A més a més, el Regne Unit ha assenyalat que en les negociacions s'establirà com a prioritat controlar la immigració i al mateix temps mantenir un accés ampli al mercat europeu.

Als Estats Units, el candidat republicà Donald Trump va guanyar les eleccions presidencials del 8 de novembre, alhora que el partit republicà va retenir el control del Congrés i el Senat. Trump ha proposat polítiques de caire intervencionista i proteccionista. En el terreny fiscal, pretén adoptar una política expansiva centrada en rebaixes impositives i en l'augment de la despesa en defensa i infraestructures.

A Itàlia, el referèndum del 4 de desembre sobre la reforma del Senat es va liquidar amb un rebuig a aquesta reforma (59,1 % dels vots). Després d'aquest resultat, Matteo Renzi va anunciar la seva renúncia com a primer ministre i es va formar un nou govern continuista liderat per l'anterior ministre d'Exteriors, Paolo Gentiloni.

Respecte a l'activitat econòmica, el creixement global ha quedat relativament reduït en un context de creixements potencials inferiors als observats abans de la crisi financera internacional. La zona euro s'ha vist poc afectada pel resultat del referèndum al Regne Unit, i el seu creixement ha seguit liderat per la demanda domèstica. Al Regne Unit, l'impacte del referèndum en l'activitat econòmica ha estat limitat i s'ha centrat en el sector constructor i, en menor mesura, en el manufacturer. Als Estats Units, l'activitat ha anat guanyant dinamisme al llarg de l'any i el mercat laboral ha mostrat un bon comportament. Respecte al Japó, el creixement econòmic s'ha mantingut relativament feble, malgrat les noves mesures d'estímul fiscal (G2).

En les economies emergents, el creixement dels principals països s'ha mantingut feble o s'ha reduït respecte a un any abans, en un context d'avanços en el procés de despallanquejament. En un primer moment, els dubtes sobre la situació econòmica i financera a la Xina i el Brasil van produir un augment significatiu de l'aversion al risc, i les sortides de capital en els països emergents van ser intenses. Posteriorment, però, la situació es va calmar, gràcies a (i) la laxitud més gran exhibida pels bancs centrals dels països desenvolupats, (ii) les polítiques d'estímul introduïdes a la Xina per donar suport al creixement i (iii) l'optimisme respecte al canvi de govern al Brasil. Arran d'això, el procés de despallanquejament en les economies emergents va passar a avançar de manera més ordenada. En la part final de l'any, la victòria de Trump als Estats Units va suposar una revisió a la baixa de les perspectives econòmiques per a Mèxic, en la mesura que pot suposar un pas enrere en el procés d'integració que han experimentat ambdues economies en les últimes dècades (G3).

